KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 22.3.2007
COM(2007) 128 konč.

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Za trajnostno upravljanje voda v Evropski uniji

– Prva faza izvajanja Okvirne direktive o vodah 2000/60/ES –

[SEC(2007) 362]
[SEC(2007) 363]

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Za trajnostno upravljanje voda v Evropski uniji

UVOD

„Voda ni kot ostali tržni proizvodi, ampak je dediščina, ki jo je treba varovati, braniti in obravnavati kot tako.“[1]

Voda je nujna za človekovo preživetje in razvoj. Je bistvena za življenje ljudi ter potrebna v številnih industrijskih dejavnostih in procesih. V naravi morajo biti na voljo primerne količine ustrezno kakovostne vode, da se ohranijo prosto živeče živali, rastline in edinstveni ekosistemi.

Zaradi presežka vode lahko umre veliko ljudi in se lahko povzroči velika škoda v obliki poplav, kar se v Evropski uniji zgodi skoraj vsako leto. Pomanjkanje vode je prav tako uničujoče, na primer z vedno pogostejšimi sušami. Glede na napovedi o vplivih podnebnih sprememb bodo ti pojavi vedno bolj pogosti in ekstremni.

Ohranjanje trajnostnega ravnovesja med vsemi temi dejavniki je cilj **Okvirne direktive o vodah**, sprejete leta 2000[2], s katero se postavljajo temelji za sodobno, celovito in ambiciozno vodno politiko za Evropsko unijo.

To sporočilo povzema prvo poročilo o napredku pri izvajanju Okvirne direktive o vodah (kot zahteva člen 18(3) Direktive)[3]. Vsebuje tudi priporočila za naslednji pomemben mejnik, tj. načrte za upravljanje povodij. Ti načrti, ki morajo biti oblikovani do decembra 2009, bodo pripomogli k nadaljnjim dejanskim izboljšavam celotnega vodnega sistema v obliki programov ukrepov, ki morajo biti pripravljeni za izvajanje do leta 2012 in uresničiti okoljske cilje Direktive do leta 2015.

1. VODNA POLITIKA EU – KRATEK PREGLED

Okvirna direktiva o vodah določa pravni okvir za zagotavljanje zadostne količine kakovostne vode v Evropi. Njeni ključni cilji so:

- razširiti varstvo voda na vse vode: celinske in obalne površinske vode ter podzemno vodo;
- doseči „dobro stanje“ vseh voda do leta 2015;
- v središču upravljanja voda morajo biti povodja;
- združiti mejne vrednosti emisij z okoljskimi standardi kakovosti;

---

1 Uvodna izjava 1 Okvirne direktive o vodah.

2 Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

3 Podrobnejša analiza je objavljena v delovnem dokumentu služb Komisije (SEC(2007) 362).

- zagotoviti, da cene vode ustrezno spodbudijo uporabnike vode k učinkoviti rabi vodnih virov;

- poskrbeti za tesnejše sodelovanje državljanov;

- poenostaviti zakonodajo.

Direktiva določa tudi dve področji, na katerih je potrebna posebna zakonodaja: podzemna voda (člen 17) in prednostne snovi[4] (člen 16). Novo direktivo o podzemni vodi[5] sta sprejela Evropski parlament in Svet šele nedavno, medtem ko pogajanja glede predloga Direktive o prednostnih snoveh[6] še vedno potekajo.

Zadnja dva dodatna zakonodajna predloga bosta razširila področje uporabe vodne politike EU ter dopolnila njen celovit okvir upravljanja in varstva. To sta predlog Direktive o ocenjevanju in obvladovanju poplav[7] in predlog Direktive o morski strategiji[8].

2. EVROPSKE VODE – OGROŽEN VIR

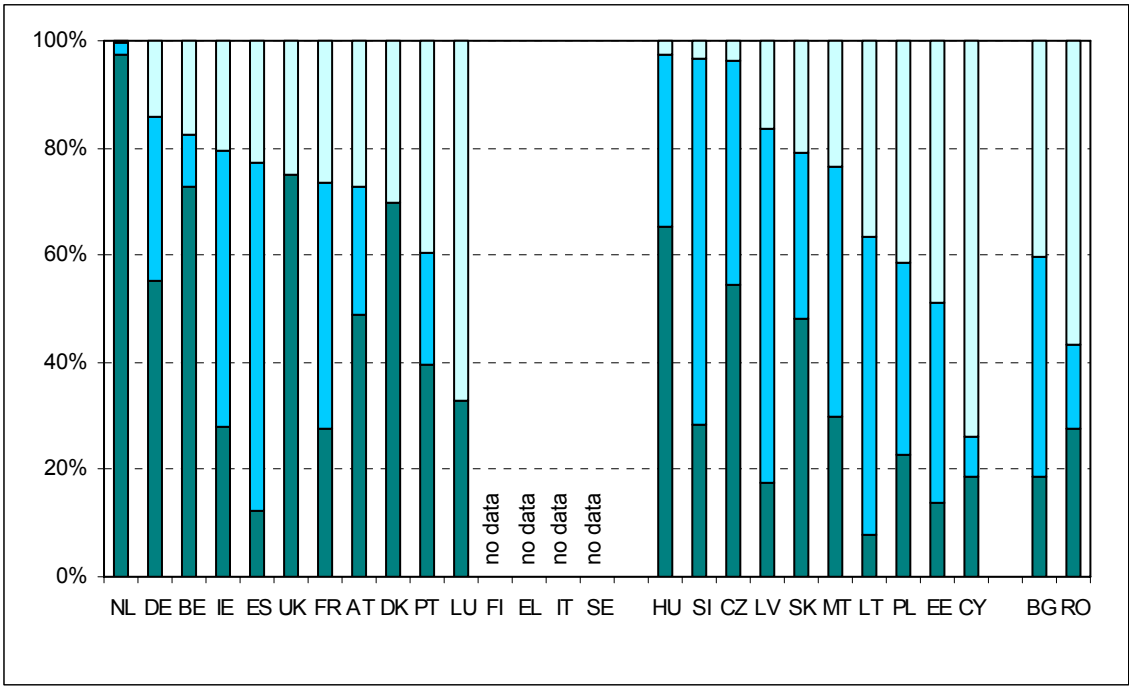
V skladu s členom 5 Okvirne direktive o vodah so morale države članice do decembra 2004 izvesti okoljsko in ekonomsko analizo, pri čemer so uporabile predvsem obstoječe informacije. Spodaj navedeni rezultati temeljijo v celoti na poročilih držav članic o tej analizi iz člena 5.

2.1. Sedanje stanje voda EU – slabše od pričakovanega

Ključno vprašanje iz specifikacij v členu 5 iz Priloge II k Direktivi, na katerega so morale odgovoriti države članice, je: Kakšna je možnost neuresničitve okoljskih ciljev Okvirne direktive o vodah glede na sedanje podatke? (Glej sliko 1.) Ker je treba cilje Okvirne direktive o vodah uresničiti do leta 2015, ponazarjajo rezultati sedanjo „oddaljenost od cilja“ nacionalnih prizadevanj za varstvo voda.

---

4 Kemikalije, ki so skrb celotne EU in ki onesnažujejo površinske vode.
5 Direktiva 2006/118/ES (UL L 372, 27.12.2006, str. 19).
6 Predlog (COM(2006) 397 konč.), 17. julij 2006.
7 COM(2006) 15 konč., 18. 1. 2006.
8 COM(2005) 505 konč., 24. 10. 2005.

Slika 1: Delež vodnih teles površinskih voda na državo članico, ki morda ne bodo dosegla ciljev Okvirne direktive o vodah – ■ = ogrožena, ■ = nezadostni podatki, ■ = neogrožena (na podlagi poročil držav članic)[9]

Delež vodnih teles, ki dejansko izpolnjujejo vse cilje Okvirne direktive o vodah, je majhen, v nekaterih državah članicah le 1 %. Vendar je treba rezultate podrobneje analizirati.

Veliko število „ogroženih“ vodnih teles je jasno povezano z gosto naseljenimi območji in regijami z intenzivno, pogosto netrajnostno rabo vode. Poleg tega Okvirna direktiva o vodah prva obsežno obravnava vse obremenitve in vplive na vode na ravni Skupnosti, vključno s težavami, ki jih povzroča strukturna degradacija ekosistemov, in vplivi na biološke parametre. Veliko držav članic se je s tem izzivom ukvarjalo tako, da so s predvidevanjem „najslabšega možnega poteka“ ocenile zdravje vodnih ekosistemov in kazalnikov, povezanih z biološko raznovrstnostjo.

Nadalje je vodna politika EU obravnavala nekatere pomembne obremenitve, kot so onesnaževanje z odvajanjem odpadne vode iz gospodinjstev[10], hranila iz kmetijstva[11], industrijske emisije[12] in odvajanje nevarnih snovi[13], veliko prej kot Okvirna direktiva o vodah. Skupna analiza vplivov teh obremenitev jasno razkriva razlike glede stopnje izvajanja te zakonodaje (ki je v nekaterih državah članicah zelo nizka). Kjer so se v zadnjih 10 do 30 letih izvajale ustrezne naložbe, so te težave večinoma rešene. V desetih državah članicah, ki so pristopile leta 2004, in dveh, ki so pristopile leta 2007 (skupaj EU-12), velja za popolno

9 Za več podrobnosti glej SEC(2007) 362.
10 Direktiva 91/271/EGS (UL L 135, 30.5.1991, str. 40).
11 Direktiva 91/676/EGS (UL L 375, 31.12.1991, str. 1–8).
12 Direktiva 96/61/ES, UL L 257, 10.10.96, str. 26.
13 Direktiva 76/464/EGS (UL L 129, 18.5.1976, str. 23) in z njo povezane hčerinske direktive.

izvajanje predpisov o velikih naložbah za nadzor točkovnih virov zdaj prehodno obdobje, ki v večini primerov traja do leta 2015.

Onesnaževanje s komunalno odpadno vodo – sedanje stanje v zvezi z izvajanjem (za več podrobnosti glej SEC(2007) 363)

Evropska skupnost je sprejela Direktivo 91/271/EGS o čiščenju komunalne odpadne vode, da se uredi odvajanje komunalne odpadne vode iz večjih vasi mest in velemest. Direktiva natančno določa, katere vrsto čiščenja je treba zagotoviti.

Velika količina odpadne vode v EU-15 še vedno ni ustrezno obdelana pred odvajanjem v površinske vode. Stanje 1. januarja 2003[14] kaže, da so države članice poročale le o 81-odstotnem izvajanju direktive. Glavne vrzeli so pomanjkanje (ustreznega) čiščenja in pomanjkljivo določevanje „občutljivih območij“, kjer so potrebni strožji ukrepi za zaščito občutljivih jezer, obalnih in morskih voda pred onesnaženjem s hranili. Komisija kritizira nekatere stopnje izvajanja, ki so jih dosegle države članice in o katerih so poročale. Zato je Komisija v zadnjih letih odločno ukrepala zoper več držav članic.

EU je velik delež sredstev Skupnosti (zlasti iz kohezijskih skladov) namenila sofinanciranju čistilnih naprav za odpadne vode v državah članicah. V obdobju 2000–2006 je bilo na primer 9 milijard EUR dodeljenih štirim državam članicam v EU-15 in 5,6 milijarde EUR za EU-10. Za nove države članice EU-12 je ocenjeno, da bo za usklajenost z Direktivo v naslednjih desetih letih potrebnih približno 35 milijard EUR.

Onesnaževanje z nitrati iz kmetijstva – sedanje stanje v zvezi z izvajanjem (za več podrobnosti glej COM(2007) 120 konč.)

Vode EU najbolj ogroža razpršeno onesnaževanje kmetijskega izvora. Tretje poročilo o izvajanju Direktive o nitratih potrjuje bistveno prispevanje kmetijstva k onesnaževanju podzemne in površinske vode z nitrati ter k evtrofikaciji. V zadnjih letih se je izvajanje te direktive izboljšalo, čeprav je izvajanje še vedno nepopolno in so potrebni dodatni napori. Dopolniti je treba seznam določenih območij, občutljivih na nitrate, katerih delež se je s 35,5 % na ozemlju EU-15 v letu 1999 povečal na 44 % v letu 2003, zlasti v južnoevropskih državah članicah. Izboljšati je treba akcijske programe v zvezi s kakovostjo in celovitostjo ukrepov, vključno s sprejetjem poostrenih ukrepov, če je razvidno, da cilji Direktive niso uresničeni**.**

2.2. Obremenitve in gonilne sile – posledice netrajnostne rabe vode

Najpomembnejše in najbolj razširjene obremenitve so razpršeno onesnaževanje, fizična degradacija vodnih ekosistemov (fizične spremembe) in zlasti v južni Evropi prekomerna raba vode. V nekaterih državah članicah EU-15 in bolj splošno v državah članicah EU-12 je pomembna težava tudi točkovno onesnaževanje. Glavne gonilne sile teh obremenitev so industrija, gospodinjstva, kmetijstvo, plovba, vodna energija, varstvo pred poplavami in razvoj mest.

[14] Podatki so bili na voljo le do 1. januarja 2003. Načrtuje se, da bo stanje izvajanja Direktive 91/271/EGS v vseh državah članicah EU-27 objavljeno leta 2008.

Dosedanja pomanjkljiva internalizacija okoljskih stroškov je lahko dodaten razlog za dosedanjo netrajnostno rabo vode. Vendar uvaja Okvirna direktiva o vodah sistem, po katerem je treba okoljske stroške in stroške virov upoštevati pri določanju prispevanja različnih uporabnikov k povračilu stroškov storitev za rabo vode.

3. USPEŠNOST DRŽAV ČLANIC – MOŽNOST IZBOLJŠAV

Komisija je ocenila poročila držav članic zlasti s štirih vidikov: skladnost prenosa zakonodaje, skladnost s členom 3, skladnost s členom 5 in splošno uspešnost poročanja. Rezultati zadnjih treh vidikov so predstavljeni na sliki, ki prikazuje relativno uspešnost držav članic na podlagi enostavnega točkovnega sistema. Metodologija, podrobnejši rezultati in njihova razlaga so predstavljeni v spremljevalnem delovnem dokumentu služb Komisije[15].

3.1. Prenos zakonodaje – negativna podoba

Le nekaj držav članic EU-15 je Okvirno direktivo o vodah v svojo nacionalno zakonodajo preneslo v predpisanem roku, tj. do decembra 2003. Komisija je začela enajst postopkov za ugotavljanje kršitev, Sodišče Evropskih skupnosti pa je tožilo pet držav članic[16], ker niso opravile prenosa Okvirne direktive o vodah. Poleg tega je Sodišče pojasnilo veliko vprašanj glede prenosa zakonodaje[17]. Rok za države članice EU-12, da predložijo nacionalne zakonodaje, je bil datum pristopa, ki so ga izpolnile vse.

Kakovost prenosa zakonodaje je slaba. Na podlagi predhodne ocene je Komisija pri 19 državah članicah ugotovila resne pomanjkljivosti v zvezi s členi 4, 9 ali 14. Večina drugih držav članic ni uspela skladno prenesti Okvirne direktive o vodah v celoti. Komisija bo te negativne ugotovitve obravnavala prednostno.

3.2. Upravne ureditve (člen 3) – spodbuden začetek

Naslednji pomemben korak po prenosu je bil vzpostavitev vodnih območij in določitev pristojnih organov (v okviru člena 3). Večina držav članic je Komisiji pravočasno poročala. Zaradi zamud pri poročanju je Komisija sprožila devet postopkov za ugotavljanje kršitev, od katerih so vsi razen enega uspešno končani.

Čeprav se za večino upravnih ureditev zdi, da lahko zagotovijo ustrezno izvajanje, se bo dejanska uspešnost pokazala šele v praksi v prihodnjih letih. Vendar pogosto ni jasno, kako poteka usklajevanje med različnimi organi v državah članicah.

Slika 2 prikazuje splošno uspešnost držav članic pri vzpostavljanju vodnih območij in pristojnih organov.

Večina držav članic, ki so del mednarodnega vodnega območja, je uveljavila ustrezne sporazume in vzpostavila ureditve za usklajevanje. Vendar se v nekaterih primerih ta postopek še vedno izvaja ali pa obstajajo velike možnosti za izboljšanje mednarodnih ureditev

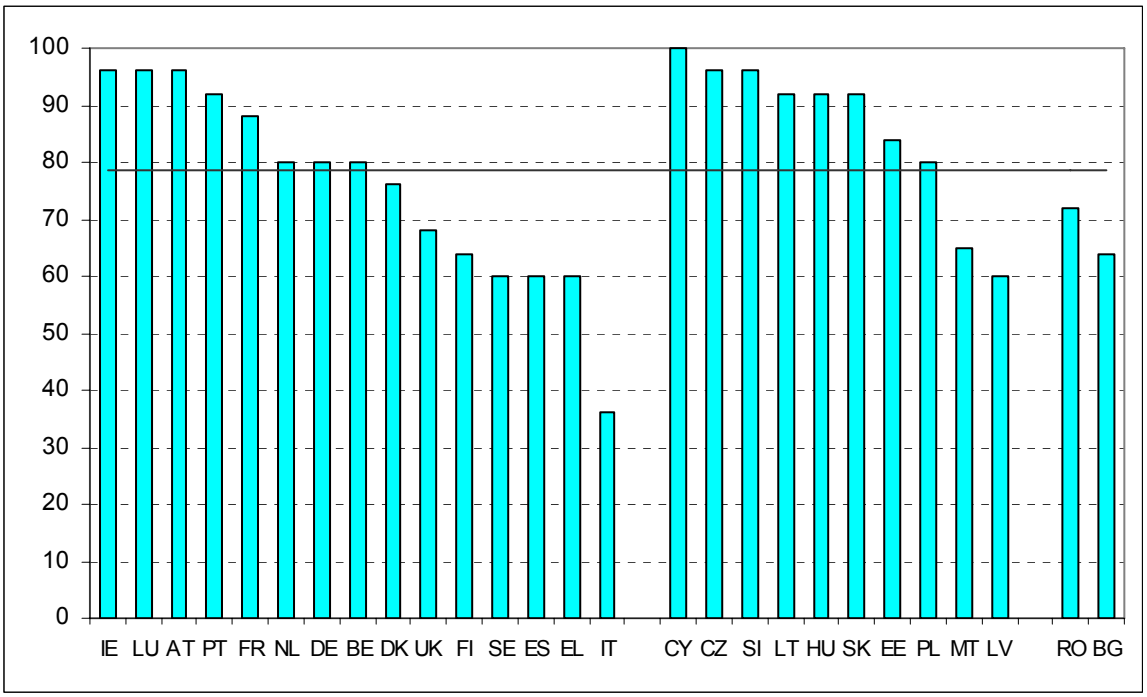
---

15 SEC(2007) 362.

16 Belgija (C-33/05), Luksemburg (C-32/05), Nemčija (C-67/05), Italija (C-85/05) in Portugalska (C-118/05).

17 Zadeva C-32/05, Komisija proti Luksemburgu – (sodba z dne 30. novembra 2006). To je edini primer, ki se še obravnava.

za usklajevanje. Več sklepov v zvezi z oceno poročil iz člena 3 je predstavljenih v delovnem dokumentu služb Komisije.

Slika 2: Kazalci uspešnosti za države članice glede izvajanja upravne ureditve – člen 3 Okvirne direktive o vodah – vključuje tudi povprečje držav članic EU-27 (na podlagi poročil držav članic)[18]

3.3. Okoljska in ekonomska analiza (člen 5) – velika raznolikost in nekatere večje vrzeli

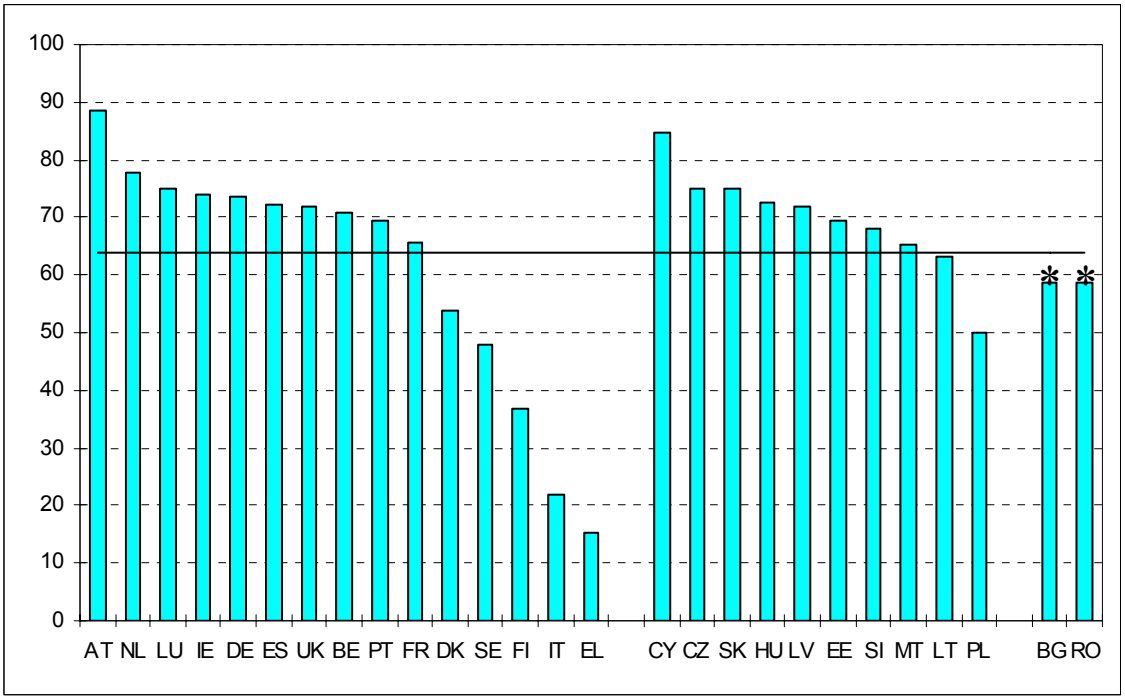
Prva analiza Okvirne direktive o vodah vključuje celovito okoljsko oceno vseh vplivov človeških dejavnosti ter ekonomsko analizo o rabi vode in stopnjah pokrivanja stroškov. Večina držav članic je poročila Komisiji predložila pravočasno. Komisija izvaja postopek za ugotavljanje kršitev proti dvema državama članicama, ki sta z veliko zamudo predložili le prvo (nepopolno) poročilo.

Na splošno se večina držav članic zelo potrudi pri tej prvi analizi, s čimer se oblikuje informacijska baza, ki prej na ravni EU ni obstajala. Vendar se kakovost poročil in stopnje podrobnosti močno razlikujejo.

Splošna uspešnost držav članic je predstavljena na sliki 3. Več držav članic je pripravilo dobro ali zadovoljivo poročilo. Vendar je treba v vseh primerih dopolniti manjkajoče podatke, da se zagotovi zanesljiva podlaga za načrte upravljanja povodij za leto 2009. Nekatera poročila jasno ne izpolnjujejo minimalnih zahtev Direktive. Ekonomska analiza je glavna pomanjkljivost. To zadeva zlasti ustrezno opredelitev storitev za rabo vode in opredelitev rabe vode ter oceno stopnje pokritja stroškov. Te ugotovitve so podrobneje pojasnjene v delovnem dokumentu služb Komisije.

---

[18] Za več podrobnosti o slikah in njihove razlage glej SEC(2007) 362.

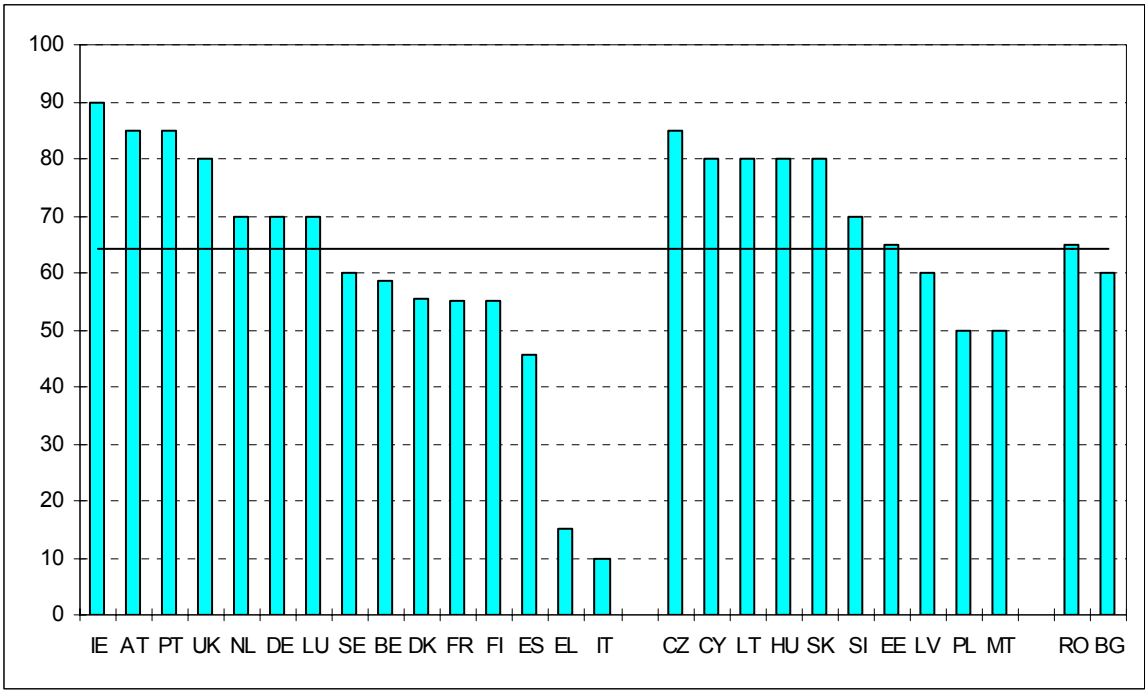

*Slika 3: Kazalniki uspešnosti za države članice glede izvajanja okoljske in ekonomske analize – člen 5 Okvirne direktive o vodah – vključuje tudi povprečje držav članic EU-27 (na podlagi poročil držav članic). * Rezultati za BG in RO temeljijo na predhodni oceni.*[18]

3.4. Uspešnost poročanja – nekatere zamujene priložnosti

Poleg kakovosti vsebine poročil je pomemben pokazatelj tudi splošna uspešnost poročanja. Okvirna direktiva o vodah ponuja velike možnosti za dolgoročno racionalizacijo uprave in zmanjšanje stroškov. Že zdaj pa bo izboljšanje jasnosti in popolnosti poročil spodbudilo sporočanje rezultatov javnosti.

Prvi pokazatelji uspešnosti poročanja so pravočasna predložitev poročila ter jasnost in doslednost poročila. Slika 4 vsebuje pregled, ki kaže splošen uspeh držav članic pri izpolnjevanju zahtev glede poročanja iz člena 3 in člena 5.

Slika 4: Kazalniki za države članice glede njihove uspešnosti poročanja in povprečje držav članic EU-27 (na podlagi poročil držav članic)[18]

4. PRIPOROČILA DRŽAVAM ČLANICAM – UKREPANJE DO LETA 2009

Države članice morajo prve načrte upravljanja povodij dokončati do konca leta 2009, v letu 2010 pa morajo vzpostaviti politiko oblikovanja cen vode. Glede na izkušnje z dosedanjim izvajanjem je še vedno dovolj časa za izboljšanje razmer in zapolnitev podatkovnih vrzeli. Poleg tega bo obveznost poročanja javnosti in posvetovanja z njo pri oblikovanju načrtov upravljanja zahtevala večjo preglednost in utemeljitev glede tega, kateri ukrepi so potrebni in stroškovno učinkoviti ter katere izjeme so upravičene.

Komisija zato poziva države članice, da se osredotočijo zlasti na naslednja tri področja:

a) **Odpravljanje sedanjih pomanjkljivosti**. Za doseganje tega cilja je treba države članice spodbuditi k:

- izvajanju preostale ustrezne zakonodaje EU v celoti, zlasti na področju mestne odpadne vode in nitratov;

- vzpostavitvi vseh ekonomskih instrumentov, ki jih zahteva Direktiva (oblikovanje cen, povračilo stroškov storitev za rabo vode, okoljskih stroškov in stroškov virov ter načelo „onesnaževalec plača“). Izkoriščanje teh ekonomskih instrumentov v celoti bo prispevalo k resnično trajnostnemu upravljanju voda;

- uvedbi celovite nacionalne ekološke ocene in sistema za razvrščanje kot podlage za izvajanje Direktive in uresničitev cilja „dobrega ekološkega stanja“. Pomanjkljivosti sedanjega izvajanja interkalibracije je treba čim prej odpraviti. Le popolna, jasna in zanesljiva ekološka ocena bo ustvarila zaupanje v Okvirno direktivo o vodah in zagotovila njeno verodostojnost;

- izboljšanju metodologij in pristopov v zvezi z nekaterimi ključnimi vprašanji (kot so določitev močno preoblikovanih vodnih teles, merila za oceno tveganja ali obravnavo količinskega stanja podzemnih voda) in povečanju primerljivosti med državami članicami, zlasti glede mednarodnih povodij;

- bistvenemu zmanjšanju obstoječih podatkovnih vrzeli in pomanjkljivosti analize iz člena 5 kot dela priprave načrtov za upravljanje povodij.

b) **Vključitev trajnostnega upravljanja voda v druga področja politike**. Za doseganje tega cilja je treba države članice spodbuditi k:

- zagotavljanju, da se za infrastrukturo in projekte trajnostnega človekovega razvoja, ki bi lahko povzročili poslabšanje vodnega okolja, opravi ustrezna presoja vplivov na okolje. V zvezi s tem sta ključna popoln prenos člena 4.7 ter njegova ustrezna, pregledna in usklajena uporaba;

- zagotavljanju dodeljevanja primernih sredstev. Za doseganje tega cilja je treba čim bolj izkoristiti potencial državnih skladov in finančnih instrumentov EU, kot sta skupna kmetijska politika in kohezijska politika. Dosedanje nacionalno dodeljevanje sredstev iz teh skladov za izboljšave na področju vodne politike je nezadostno za zadovoljitev vseh potreb, kot so pokazale ugotovitve okoljske analize iz Okvirne direktive o vodah.

c) **Čim boljše izkoriščanje sodelovanja javnosti**

- Sodelovanje javnosti je treba obravnavati kot priložnost. Stalno delo glede prostovoljnega poročanja in Vodnega informacijskega sistema za Evropo bo pripomoglo k preglednemu obveščanju javnosti.

5. UKREPI KOMISIJE – PONUDBA ZA PODALJŠANO PARTNERSTVO

Iz teh ocen in priporočil je razvidno, da države članice še vedno čaka ambiciozna in zahtevna naloga, če želijo zagotoviti uspešno izvajanje Okvirne direktive o vodah. Komisija se zaveda, da ima pri tem pomembno vlogo. V zvezi s tem načrtuje Komisija naslednje ukrepe, ki so v skladu z Okvirno direktivo o vodah in imajo v nekaterih primerih zelo raznolik cilj.

Ukrep 1: obnovitev partnerstva z državami članicami

Komisija je zavezana k nadaljevanju uspešnega sodelovanja v okviru skupne strategije izvajanja. Ta skupen delovni program[19] z državami članicami in drugimi državami ter s sodelovanjem zainteresiranih strani in nevladnih organizacij spodbuja enotno razumevanje, najboljšo prakso in izmenjavo informacij v zvezi z nekaterimi ključnimi vprašanji. Komisija je prepričana, da je ta pristop že zdaj dosegel boljše rezultate kot bolj formalističen pristop k izvajanju. Vendar če se bo izkazalo, da morda ne bo uspešen, Komisija ne bo oklevala pri uporabi svojih pooblastil v okviru Pogodbe.

[19] Glej nov delovni program: http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/strategy4.pdf.

Podpora se bo osredotočila na sedanje pomanjkljivosti iz točke 5.1, zlasti na ekonomske instrumente. Komisija si bo posebej prizadevala tudi za izboljšanje ocene ekološkega stanja. Leta 2005 je Komisija objavila mesta, ki bodo sestavljala interkalibracijsko mrežo[20]. Zdaj pripravlja odločbo o rezultatih interkalibracije, ki bo sprejeta pred koncem leta 2007 in ki bo merilo za „dobro ekološko stanje“ v vseh državah članicah. Potem bo nadaljevala s prizadevanji za celovit okvir ekološke ocene vodne biološke raznovrstnosti.

Poleg tega bo Komisija še naprej pomagala državam članicam EU-12 pri izvajanju vodne politike EU in sodelovanju v mednarodnih konvencijah o rekah.

Ukrep 2: vključevanje v druge politike EU

Pri vključevanju vodne politike v druga področja politike EU, zlasti kmetijstvo, energetiko, prevoz, raziskave, zunanje odnose in regionalni razvoj, je že bil dosežen velik napredek. Skupne in odprte razprave med različnimi pristojnimi organi na ravni EU in držav članic, pri katerih so sodelovale vse pomembne zainteresirane strani in nevladne organizacije, so zagotovile dragocene rezultate in sklepe[21].

Komisija je zavezana, da bo ohranila vodilno vlogo na tem področju tako, da bo raziskala dodatne načine za okrepitev vključevanja vidikov, povezanih z vodo, v druge politike in zakonodajo EU. Cilj je zagotoviti še bolj učinkovit prispevek drugih področij politike k varstvu vodnega okolja ter doseganju ciljev Okvirne direktive o vodah, Direktive o obvladovanju tveganja poplav in drugih predpisov Skupnosti o vodah.

Direktorji za vodo EU so v zvezi s kmetijstvom nedavno ugotovili[22], da ponujajo naslednje razprave o prihodnosti skupne kmetijske politike priložnost za nadaljnje vključevanje vodne in kmetijske politike. V zvezi s kohezijsko politiko si bo Komisija še naprej prizadevala, da je pomoč iz Skladov skladna z vodno politiko[23]. Prometna (plovba) in energetska (vodna energija) politika se bosta še naprej izvajali na način, ki zmanjšuje negativne vplive na vodno okolje. Poleg tega bo morala biti v središču izvajanja sedmega okvirnega programa za raziskave še naprej vodna politika. Končno lahko naslednji pregled preostalih okoljskih predpisov, kot sta Direktiva o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja ter Direktiva o habitatih, dodatno okrepi njuno prispevanje k uresničitvi ciljev Okvirne direktive o vodah. Komisija bo nadaljevala tudi s spodbujanjem okrepljenega upravljanja voda v ustreznih državah nečlanicah.

---

20 Odločba Komisije 2005/646/ES, z dne 17. avgusta 2005 (UL L 243, 19.9.2005, str. 1).

21 Nekateri pomembni dosežki so navedeni v Prilogi k SEC(2007) 362.

22 Glej kmetijsko deklaracijo, o kateri so se nedavno dogovorili evropski direktorji za vodo in o kateri je razpravljal Svet za okolje (16650/06 ENV 698 AGRI 402), december 2006 http://forum.europa.eu.int/Public/irc/env/wfd/library.

23 Glej tudi http://ec.europa.eu/environment/integration/pdf/final_handbook.pdf.

Ukrep 3: spodbujanje uporabe ekonomskih instrumentov

Komisija bo uporabo ekonomskih instrumentov določila za prednostno nalogo v zvezi z izvajanjem ter spodbudila nadaljnje izmenjave informacij z državami članicami in med njimi o najboljših praksah, vključno z bolj pogosto uporabo obstoječih pisnih navodil. Poleg tega Komisija razmišlja tudi o spodbujanju primerjalne analize med vodnimi operaterji. Prav tako pripravlja raziskovalno študijo o stroških in koristih izvajanja Okvirne direktive o vodah, spodbujala pa bo tudi razvoj usklajenih metod in orodij EU, na primer z uporabo raziskovalnih projektov[24].

Ukrep 4: preučevanje podnebnih sprememb in upravljanje voda

Vplivi podnebnih sprememb, vključno s pogostejšimi poplavami in sušami, lahko povečajo nevarnost za neuresničitev ciljev Okvirne direktive o vodah. Večjo nevarnost za ekstremne naravne pojave obravnava delno predlog Direktive o poplavah. Rezultati poglobljene analize o pomanjkanju vode in sušah bodo vključeni v sporočilo, ki naj bi bilo pripravljeno sredi leta 2007.

Poleg politike ublažitve in prilagajanja, ki je vključena v evropski program za podnebne spremembe in načrtovano zeleno knjigo o prilagajanju podnebnim spremembam, bo Komisija spodbujala intenzivno izkoriščanje obstoječih možnosti za vključitev podnebnih sprememb v načrte upravljanja povodij ter nadaljnje vključevanje strategij o podnebnih spremembah, ublažitvi in prilagajanju v izvajanje vodne politike EU.

Ukrep 5: vzpostavitev ambicioznega Vodnega informacijskega sistema za Evropo (WISE)[25]

Komisija in Evropska agencija za okolje sta zavezani razvoju sistema WISE do leta 2010. WISE bo temeljni dejavnik za prizadevanje za posodobitev in poenostavitev zbiranja in širjenja informacij za evropsko vodno politiko. Je sestavni del širših pobud, kot sta Skupni okoljski informacijski sistem (SEIS) in Infrastruktura za prostorske informacije v Evropi (INSPIRE).

6. SKLEPI

Poročila držav članic o začetnih obveznostih iz Okvirne direktive o vodah vsebujejo nekaj spodbudnih rezultatov, čeprav je na nekaterih področjih veliko pomanjkljivosti. Vrzeli se še vedno lahko odpravijo do leta 2010, ko morajo biti sprejeti prvi načrti upravljanja povodij.

Zdaj sta največje pomanjkljivosti v izvajanju Okvirne direktive o vodah slab prenos in pomanjkanje ekonomske analize. Medtem ko je treba v veliko primerih izboljšati mednarodno sodelovanje, so bile v nekaterih regijah, na primer donavski regiji, ugotovljene bistvene izboljšave.

---

[24] Eden od primerov je sedanji projekt šestega okvirnega programa AQUAMONEY (http://www.aquamoney.org).

[25] Http://water.europa.eu.

Dodaten napredek je potreben na področjih, kot so vključevanje vodne politike v druge politike in ocena vplivov podnebnih sprememb v vodnem ciklusu, vključno s poplavami in sušami ter dolgoročnim povpraševanjem in oskrbo z vodo, da se zagotovi učinkovito izvajanje dolgoročnega in trajnostnega upravljanja voda v EU.

Komisija je zavezana k obnavljanju partnerstva z državami članicami v okviru skupne strategije izvajanja, da bodo skupaj obravnavale nekatere od teh izzivov. Pomemben dejavnik je razvoj Vodnega informacijskega sistema za Evropo.

Končno je treba poudariti, da kaže to prvo poročilo o izvajanju Okvirne direktive o vodah, da je bil dosežen bistven napredek „za trajnostno upravljanje voda v Evropski uniji“. Skupaj z direktivami, ki so povezane z vodo in o katerih še vedno potekajo pogajanja, zagotavlja Okvirna direktiva o vodah vsa potrebna orodja za uresničitev resnično trajnostnega upravljanja voda v EU v prihodnjih letih. Vendar bo uvajanje uporabe teh orodij na najboljši možen način za države članice še dolgotrajno in zahtevno. Države članice si morajo še veliko prizadevati za uresničitev tega cilja.